

ÁFA – A magányos farkas

Az Áfa szabályokat Közösségi (EU) szinten a 2006/112/EK irányelv szabályozza, melyet szinte szó szerint követ a magyar áfa törvény (2007. évi CXXVII. tv) szövegezése is.

Az Áfa azonban sokszor kívülállóként viselkedik a főbb adónemek között. Ő az, aki egyedül játszik egy sarokban az adónemek óvodájában, mert egyik csoporthoz sem tartozik igazán. Talán EVA fogja egyedül a kezét a sorban, amikor játszani megy a csoport az adóévben, de más barátja szegénynek nincs.

Miért mondjuk ezt?

Azért mert sokan állnak értetlenül előtte, hogy végül is kire vonatkozik az Áfa tv. és kire nem. És valóban nem egyszerű eldönteni, hiszen bárki alanya lehet a magyar áfatörvénynek, akár egy dél-afrikai cipőárús is, de előfordul, hogy hatalmas intézmények, mint például egy egyetem pedig kívül eshet rajta.

Itt is érvényes az a néhány alapszabály, amit minden adóval kapcsolatban követni kell:

1. Szabály: **Az adótörvény szociálisan nem érzékeny!** Azaz kizárólag a törvényszöveg pontos olvasata alapján szabad döntést hozni. Az nem számít, hogy ezzel látszólag nem életszerű eredményre vezet, vagy személyes véleményünk szerint alul vagy éppen túladóztat egy bizonyos eseményt.
2. Szabály: **Minden jogszabályt a saját fogalommeghatározása szerint kell értelmezni.** Pl. a személygépkocsinak vagy ingatlanak is több meghatározása létezik az egyes törvényekben. Ezeket nem szabad összekeverni. Ugyanúgy, ahogy van kapcsolt vállalkozás fogalom az Art-ben, a Tao-ban és a KKV tv-ben is. De semmiképpen nem szabad a KKV tv. rendelkezéseit a Tao szerinti kapcsolt vállalkozásokra alkalmazni.
3. Szabály: **Tartalom elsődlegessége a formával szemben!** A hollywood-i filmekben látott kreatív szerződéskötések (a papír mindent elbír alapon), vagy az Ördög ügyvédjében látott archiválási folyamatok maradjanak meg a mozivásznon. A jogszabályok alapelvi szinten rögzítik, hogy valódi

tartalmuk szerint kell megítélni az eseteket, függetlenül attól, hogy mi a szerződés neve, vagy minek nevezünk egy szolgáltatást. Egy ingatlan takarítása nem lesz „tisztítási tanácsadás” és külön „projektmanagement” akkor sem, ha azt 48-as Times New Roman-nal harsogják a felek a szerződésen.

Mindezek figyelembevételével kell tehát meghatározni, hogy az adott tevékenységünk áfa alá tartozik-e és ha igen, akkor mely adómérték, esetleg mely mentesség alá. Az áfa törvény 5.§ (1) bekezdés értelmében adóalany az a jogképes személy, aki saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére. Amely tevékenység ennek a meghatározásnak megfelel, az bizony máris az áfa alanyává teszi az adott személyt. Így lehet az, hogy bár szociálisan megértjük és el nem ítélnénk, ha a házilag készült lekvárból az öreg néni elad néhányat a közeli motoros fesztivál alkalmával, mégis nagy valószínűséggel az áfa tv. alanyává válik ezzel. Igaz a Tesco és az öreg néni tevékenysége között hatalmas a szakadék, de ha azért főzött 5 lekvárral többet, hogy azt értékesítse a nyár folyamán, akkor bizony ez is épp úgy gazdasági tevékenységnek minősül. De akár egyetlen nagyobb értékű telek értékesítése is áfa-alannyá teheti az értékesítőt, ha az üzletszerűnek minősül.

Tilos tehát bármely tevékenységet csupán a számossága vagy az alacsony ügyletérték miatt lesöpörni az asztalról és elhanyagolni a vonatkozó szabályok alapos tanulmányozását mielőtt belevágnánk.

És végül visszatérve jelen cikk elsődleges üzenetéhez, nézzük meg melyek azok az adónemek, melyek rendszeresen „megzavarják” az értelmezést. 4 olyan adónem van, ami rendszeresen problémát okoz, mivel annak megfizetésével számos adó és egyéb közteher alól mentesül az adott vállalkozó. Fontos azonban ezen adónemek pontos ismerete, mert egyik adónem sem jelenti azt, hogy „innentől kezdve semmivel sem kell törődnöm, csak ezt az adót befizetnem”. Bármelyik esetben lehet olyan juttatás vagy olyan különleges esemény, ami kívül esik az adott adónem által lefedett közterheken. Nézzük a listát:

KIVA – alias Kisvállalati adó

- A KIVA által kiváltott adók, közterhek: Tao, Szochó, Szakképzési hozzájárulás

KATA – alias Kisadózó vállalkozások tételes adója

- A KATA által kiváltott adók, közterhek: Tao, Szja, Járulékok, Eho, Szochó, Szakképzési hozzájárulás

EKHO – alias Egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás

- EKHO által kiváltott adók, közterhek: Szja, Járulékok, Szochó

Mint látható, egyik fenti adónem sem tartalmazza az Áfa-t, tehát az áfa törvényt fel kell csapni és átkell olvasni, függetlenül attól, hogy adott esetben KIVA, KATA esetleg EKHO szerinti adózást választott egy személy.

Végül az egyetlen, aki törődik szegény áfa-val, az EVA.

EVA – alias Egyszerűsített vállalkozói adó

- EVA által kiváltott adók: Tao, (vállalkozói) szja, (osztalék és kivont jövedelem utáni) szja, áfa

Az EVA valóban „felmentést” ad az áfa megfizetése alól – **figyelem!** Nem a számlázás és áfa felszámítása alól, hanem a költségvetési befizetés alól. Csak alanyi vagy tárgyi mentesség esetén nem kell áfa-t felszámítani a számlában.

Legyen tehát elvárás minden esetben, hogy a tevékenység megkezdése előtt könyvelő vagy adótanácsadó nézze át a tervezett eljárást és határozzák meg azokat az adókat és közterheket amik felmerülnek. Ha ez megtörtént, akkor már nyugodt(abb)an aludhat a vállalkozó. A helyes és alapos előzetes elemzés nélkül azonban csak görgetjük a csontvázas szekrényt magunk előtt, ami az 5 éves elévülési idő alatt, bizony súlyosra hízhat. Már pedig a NAV ellenőr – ha nem is kétszer – de az 5 év alatt egyszer biztos csenget.